

Před 2. světovou válkou se stala oblast pohraničí, kam patří i Jeseníky, místem mohutné výstavby opevnění, které mělo uchránit Československou republiku před agresory. Dodnes najdete na mnoha místech Jeseníků bunkry a pevnosti. V tomto textu Vám představíme jeden článek tohoto řetězce pevností. Jedná se o atypický samostatný pěchotní srub postavený pro přímou palbu hlavní zbraně d4-k. V republice byly postaveny další dva objekty pro přímou palbu StM-S 30 a T-S 63. Pouze dva objekty (StM-S 50 a T-S 63) měly být vybaveny spouštěcí pancéřovou oponkou vyrobenou z 80 mm pancíře. Původně měla být osazena čelní polokopule. Spouštěcí oponka byla konstrukčně dořešena v červnu 1938 kdy byla vyzkoušena její funkčnost. Do konce září 1938 nebyla osazena. Za okupace byla osazena německou armádou na objekt K-S 14 u Králík.

GPS souřadnice: 50°9'56.44"N,17°1'35.19"E

Výstavba:

Pěchotní srub byl vybudován v II. stupni odolnosti jako jednostranný objekt. Betonáž probíhala nepřetržitě od 16. do 22. srpna 1938 a spotřebovalo se při ní 1132 m³ betonu.

Stav výstavby na konci září 1938:

Byla provedena hrubá betonáž, provedeny venkovní izolační omítky v místech kde měl být objekt zasypán, u pravé stěny byla započata výstavba kamenného záhozu. Uvnitř byly provedeny omítky stěn a osazení vchodové střílny. Chybělo osazení zvonu, vybudování revizní šachty, provedení hydroizolace stropnice a zasypání objektu. Uvnitř chybělo vyzdění cihelných příček, úprava podlah společně s betonovými podstavci pod dieselagregát a ventilátor, vybílení objektu, osazení protiplynových dveří.

Výzbroj:

Objekt měl mít osazen jeden protitankový kanón vz. 36 spřažený s těžkým kulometem vz. 37 (d4-k) jako hlavní zbraň, pomocnými zbraněmi jeden lehký kulomet vz. 26 (lk) pod betonem a další lehký kulomet v pancéřovém zvonu (zbraň pod pancířem). Zvon měl mít šest střílen, tloušťku 20 cm a sloužil hlavně pro pozorování a vedení palby kanónu. Do konce září 1938 nebyla osazena žádná zbraň a nebylo dodáno žádné vybavení

Bojový úkol srubu:

Objekt je situován asi 700 m za hlavní linií a to z důvodu přímé palby zbraně d4-k na nepřítele. Jeho bojovým úkolem bylo postřelovat hlavní silnici a železnici vedoucí do vnitrozemí, protitankové překážky, které měly být vybudovány mezi objekty StM-S 49 a StM-S 51, palba byla mířena do předpolí těchto objektů.

Osádku tvořilo 15 mužů.

V případě ohrožení nebyl přímo chráněn sousedními objekty, pouze palbou 9 cm minometu z objektu StM-S 34 a palbou objektů lehkého opevnění. Pro blízkou ochranu sloužil pancéřový zvon pro lk se šesti střílnami, postřeloval hlavně obvodovou 4-řadou protipěchotní překážku a také lk pod betonem chránící vchodovou část a příjezdovou komunikaci.

Osudy od roku 1938:

Za okupace byla vytržena střílna d4-k německou armádou a také se pokusili o vytržení střílny lk. V padesátých letech byl objekt zazděn a zabetonován (střílna, vchod i zvonová šachta). V dalších letech objekt chátral, došlo k prolomení betonu uzavírající zvonovou šachtu – toto byl po dlouhá léta jediný vstup přes stropnici do objektu. Tímto místem se také dostalo velké množství hlíny a bahna do objektu, přispěli k tomu také občasné zatopení spodního patra vodou – příčinou bylo nevybudované odvodnění. Z venku zarůstal objekt různým plevelem a náletem, na stropnici se začalo dařit stromům. Naše skupina přišla v roce 1995, předně jsme vybourali zabetonované části, vyvezli velké množství bahna a začali s rekonstrukcí. Naší prioritou bylo odvodnění objektu, aby se neopakovaly záplavy, dále jsme započali s výstavbou cihelných příček a dalších prací.

Většina plánovaných akcí se z roku 2003 přesouvají na další rok tj. osazení repliky části střílny pro d4-k a pancéřového zvonu.

Zajímavosti v objektu

Mělo zde být osazeno soudkové WC a to z důvodů nebezpečí podstřelení základové desky a zničení jímky OMS. Při odchodu v září 1938 nakreslili vojáci v dolním patře na stěnu výjev západu slunce nad Hradčany

Poloha: [zde](#)

Pěchotní srub StM-S 50 se nachází vlevo asi 50 m od státní silnice Hanušovice-Jeseník, 2,5 km severo-východně od obce Branná (tj. směr Ostružná), na 13. zastavení naučné stezky Pasák

Pěchotní srub StM-S 50

Written by Jan Kroupa

Monday, 24 October 2022 00:00

jejíž začátek je pod železniční stanicí Branná. Za důležitý orientační bod při hledání srubu lze považovat železniční přejezd mezi Branou a Ostružnou, který je také křižovatkou naučné stezky.

Případní zájemci o prohlídku, nebo spolupráci na činnosti skupiny nechť nás kontaktují telefonicky, e-mailem, nebo po domluvě osobně.

Kontakt:

adresa: Kroupa Jan, Alšova 574, 790 01 Jeseník, Česká republika

tel.: 972 745 487

mobil: 607 226 490

e-mail: stm.s50@centrum.cz

[Více informací: zde](#)

Fotogalerie:

Pěchotní srub StM-S 50

Written by Jan Kroupa

Monday, 24 October 2022 00:00

Pěchotní srub StM-S 50

Written by Jan Kroupa

Monday, 24 October 2022 00:00

Pěchotní srub StM-S 50

Written by Jan Kroupa

Monday, 24 October 2022 00:00

